

ऊस तोडणी व वाहतूक खर्चाची कमाल मर्यादा
निश्चित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्र. ससाका २०१८/प्र.क्र.३०६/२५ स,
मंत्रालय, विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- २९.०९.२०२१

वाचा :- १. शासन निर्णय, सहकार पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र.ससाका २०१५/प्र.क्र.२५४/२५ स,
दि.२.१२.२०१५.
२. शासन परिपत्रक क्र.ससाका २०१५/प्र.क्र.२५४/२५ स, दि. ८.३.२०१७
३. साखर आयुक्त,पुणे यांचे पत्र क्रमांक सा आ / उस तोडणी वाहतूक परिपत्रक
/५१३/२०२१ दि. २०.९.२०२१ आणि ५२२/२०२१ दिनांक २४.९.२०२१

शासन निर्णय

प्रस्तावना :-

शासन परिपत्रक दि. ८.३.२०१७ नुसार साखर कारखान्यांनी ऊस तोडणी व वाहतूक खर्चाची कमाल मर्यादा निश्चित करण्याच्या सुचना निर्गमित करण्यात आल्या आहेत. तथापि, साखर आयुक्त, पुणे यांनी दि. २४.९.२०२१ च्या पत्रान्वये सादर केल्याप्रमाणे सदर परिपत्रकातील सुचनाची अमलबजावणी करताना खालील अडचणी दिसून आल्या आहेत.

१. कारखाना स्थळापासून अंतराचे टप्पे निश्चित करणे, त्यानुसार प्रत्येक शेतक-यांचे शेतापासून किती अंतरावरून वाहतूक झाली याबाबींची प्रत्यक्षात अंमलबजावणी करणे प्रत्यक्ष शक्य नाही. शेत जमीनींमध्ये २५ किमी परिघावर अशी हद्दीची आखणी करणे अवघड आहे.
२. अंतराचे टप्पे करून कमाल अंतराचा ऊस वाहतुकीचा दर अंतराच्या टप्प्यानुसार आकारला गेल्यास प्रत्येक कारखान्यास किमान तीन वेगवेगळे ऊस दर ऊस उत्पादकांना द्यावे लागतील. त्यामुळे ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांच्यामध्ये गोंधळाचे वातावरण निर्माण होऊन तक्रारी वाढतील.
३. ऊस वाहतुकीकरीता जिल्हा /तालुकानिहाय विभागीय वाहतूक दर प्रमाणित करून निश्चित केल्यास वाहतुकीस सुलभ व इंधन वापर कमी होणाऱ्या भागातील कारखान्यांकडे वाहनधारकांचा ओढा वाढून डोंगर आणि पर्वतीय भागातील कारखान्यांकडे ऊस वाहतुकीस वाहने पुरेशा प्रमाणात उपलब्ध होणार नाहीत.
४. प्रत्येक जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी यांचेकडे अन्नधान्य वाहतूक आणि खत वाहतूकीच्या दराची माहिती आहे. परंतू, अन्नधान्य व खतांची वाहतूक ही शासकीय गोदामापासून शहराच्या ठिकाणी दळणवळणास सुलभ असलेल्या ठिकाणी पक्क्या रस्त्याने होते. जिल्ह्याच्या जिल्हाधिकारी यांचेकडे ऊस वाहतूक दर उपलब्ध नाहीत.
५. जिल्हाधिकारी व महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना लि.,मुंबई यांचे पातळीवर साखर कारखानानिहाय वाहतूक दर निश्चित होणे अवघड आहे.

२. साखर आयुक्त, पुणे यांनी दि.२०.९.२०२१ आणि दि.२४.९.२०२१ च्या पत्रान्वये सादर केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेवून ऊस तोडणी व वाहतूक खर्चाची कमाल मर्यादा निश्चित करणेबाबत शासन परिपत्रक दिनांक ८.३.२०१७ चे परिपत्रक रद्द करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

ऊस तोडणी व वाहतूक खर्चाची कमाल मर्यादा निश्चित करणेबाबत शासन परिपत्रक दिनांक ८.३.२०१७ मधील निर्देशांची अमलबजावणी करताना येणाऱ्या अडचणीबाबत साखर आयुक्त, पुणे यांनी दि.२०.९.२०२१ आणि दि.२४.९.२०२१ च्या पत्रान्वये सादर केलेली वस्तुस्थिती विचारात घेवून शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

१. प्रत्येक कारखान्याला ऊस उत्पादक शेतकऱ्यांना वेगवेगळे ऊस तोडणी व वाहतूक दर देता येणार नाहीत. त्यामुळे शासन परिपत्रक क्र.ससाका २०१५/प्र.क्र.२५४/२५स, दि. ८.३.२०१७ रद्द करण्यात येत आहे.

२. महाराष्ट्र (कारखान्यांना पुरविण्यात आलेल्या) ऊस दराचे विनियमन नियम , २०१६ मधील नियम ८ (ड) नुसार ऊस तोडणी व वाहतुकीच्या खर्चाचे निर्धारण करण्यात यावे. सदर नियमातील तरतुदीनुसार महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ मर्यादित, मुंबई यांनी निश्चित केलेले दर आणि ऊस तोडणी व वाहतुकीसाठी कारखान्याने अदा केलेला प्रत्यक्ष खर्च, यापैकी कमी असलेली रक्कम ग्राह्य धरण्यात यावी . सदर नियमाचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.

३. साखर आयुक्त, पुणे यांनी सदर नियमाची अंमलबजावणी कारखाने करीत आहेत याची तपासणी करावी आणि याबाबत सनियंत्रण ठेवावे.

३. उपरोक्त आदेश तात्काळ अंमलात येतील.

४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०९२९१८३०५०५९०२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अंकुश शिंगाडे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव , मंत्रालय, मुंबई

मा. उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव ,मंत्रालय, मुंबई

मा.मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

मा.राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

मा. मुख्य सचिव ,तथा अध्यक्ष ऊस नियंत्रण मंडळ , महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

मा. प्रधान सचिव (सहकार व पणन) , सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. प्रधान सचिव (कामगार) , उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, मंत्रालय, मुंबई

मा. सचिव (कृषी), कृषी विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सर्व जिल्हाधिकारी , महाराष्ट्र राज्य (साखर आयुक्त, पुणे यांच्यामार्फत)

व्यवस्थापकिय संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ म., मुंबई

कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्या.मुंबई

साखर आयुक्त, तथा सदस्य सचिव उस नियंत्रण मंडळ , महाराष्ट्र राज्य, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे

२.वरील निर्णय सर्व जिल्हाधिकारी/साखर कारखाने/ उस नियंत्रण मंडळ सदस्यांच्या निदर्शनास आणावा.

सर्व कार्यकारी संचालक साखर कारखाने (साखर आयुक्त, पुणे यांच्यामार्फत)

कार्यासन ३-स /२५ -स संग्रहार्थ.